

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 25.7.1999 Sayı: 23766)

Kanun No
4412

Kabul Tarihi
21.7.1999

MADDE 1. – 14.6.1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Amaç ve kapsam

Madde 1 – Bu Kanun, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması amacıyla yapılacak işlemlere, alınacak önlemlere, gerekli ilke ve uygulama kararlarını verecek bir Kurul oluşturulmasına ve bunun görevlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

MADDE 2. – 3577 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a), (b), (d), (e), (f), (h), (i) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (l) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (m), (n), (o) bentleri eklenmiştir.

a) Damping :Bir malın Türkiye'ye ihraç fiyatının, benzer malın normal değerinin altında olmasını,

b) Sübvansiyon :Menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı malî katkısını veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteğini,

d) Benzer Mal :Dampinge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir malı, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir malı,

e) Normal Değer :

1. İhracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticarî işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyatı,

2. İhracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticarî işlemler çerçevesinde benzer malın satışlarının olmaması ya da bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmaması durumunda, benzer malın üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı veya menşe ülkedeki maliyetine makul bir kâr marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyatı,

f) Yönetmelik :İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliği,

h) Sübvansiyon Miktarı :Menşe veya ihracatçı ülke tarafından ihraç edilen malın imal, üretim, ihracat veya taşınma aşamasında sağlanan, doğrudan veya dolaylı malî katkı veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği şeklindeki faydaların tutarını,

i) Zarar :Bir üretim dalında maddî zararı, maddî zarar tehdidini veya bir üretim dalının kurulmasının fizikî olarak gecikmesini,

m) GATT 1994 :Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994'ü,

n) Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması :26.1.1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3.2.1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,

o) GATT 1994'ün VI ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma: 26.1.1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3.2.1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,

MADDE 3. – 3577 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Önlem alınmasını gerektiren haller

Madde 3 – Önlem alınmasını gerektiren haller; dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın Türkiye'de bir üretim dalında maddî zarara yol açması veya maddî zarar tehdidi oluşturması veya bir üretim dalının kurulmasını fizikî olarak geciktirmesidir. Ancak, sübvansiyona konu ithalata karşı önlem alınabilmesi için, sübvansiyonun Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması'nın 2 nci maddesi çerçevesinde bir firma/firma grubu veya bir üretim dalı/üretim dalı grubuna yönelik olduğunun da tespit edilmiş olması gerekir.

MADDE 4. – 3577 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Genel Müdürlük şikâyet üzerine veya gerektiğinde re'sen damping veya sübvansiyon incelemesi yapabilir. Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalattan maddî zarar gördüğünü veya maddî zarar tehdidi altında bulunduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fizikî olarak geciktirdiğini iddia eden üreticiler veya üretim dalı adına hareket eden gerçek veya tüzelkişi veya kuruluşlar Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

MADDE 5. – 3577 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (a) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Şikâyet üzerine veya gerektiğinde re'sen, verilen bilgi ve belgeler veya mevcut diğer bilgilerin ışığı altında ön incelemeyi yapmak,

c) Soruşturma açılması halinde, soruşturmayı yürütmek ve önlemlerle ilgili olarak Kurula teklif sunmak,

MADDE 6. – 3577 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kurul, İthalat Genel Müdürünün veya görevlendireceği genel müdür yardımcısının başkanlığında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin birer yetkili temsilcisi ile İthalat Genel Müdürlüğünün ilgili daire başkanından teşekkür eder.

b) Soruşturma sırasında yeterli delil olması halinde geçici önlem kararını Bakanlığın onayına sunmak,

c) Soruşturma sonuçlarını değerlendirmek, bunun gerektireceği tedbirleri almak ve kesin önlem kararını Bakanlığın onayına sunmak,

d) Soruşturma sırasında taahhütte bulunulmasını önermek ve taahhütte bulunulması halinde, taahhüdü kabul edip etmemek hususunda karar vermek ve taahhütlerin yerine getirilmemesi durumunda gerekli önlemleri almak.

MADDE 7. – 3577 sayılı Kanunun 7 nci ve 8 inci maddelerinde mevcut “ve/veya” ibareleri “veya” olarak değiştirilmiş ve Kanunun 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “fiili” ibareleri çıkarılmıştır.

MADDE 8. – 3577 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Re’sen veya şikâyet üzerine yapılan inceleme sonucunda dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması durumunda soruşturma açılır.

MADDE 9. – 3577 sayılı Kanunun 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Taahhütler

Madde 11. — Soruşturma sırasında menşe ülke, ihracatçı ülke veya ihracatçı, soruşturma konusu dapingli veya sübvansiyonlu ithalattan kaynaklanan zarar ortadan kaldıracak şekilde kendiliğinden veya Kurulun önerisi üzerine taahhütte bulunabilir. Kurulun taahhüdü kabul etmesi halinde soruşturma, geçici veya kesin önlem alınmaksızın durdurulabilir veya sonuçlandırılabilir. Soruşturmanın sonuçlandırılmış olması, taahhüdün yürürlüğe girmesine kadar uygulanmış olan geçici önlemlerin gerekli kıldığı tahsilatı engellemez. Taahhütlerin yerine getirilmemesi halinde, Kurulca mevcut verilere dayalı olarak geçici veya kesin önlem alınabilir. Taahhütler ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte, taahhütlerin geçerlilik süresi ve gözden geçirilme esasları ise Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

MADDE 10. – 3577 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici önlemler

Madde 12. —Şikâyet konusu ithalata ilişkin soruşturma sırasında, dumpingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu konusunda ön belirlemeler yapılması halinde, soruşturma süresince zararın önlenmesi amacıyla, Kurulca belirlenen dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek daha az bir oran veya miktarda teminat şeklinde geçici önlem uygulanması Bakanlık makamının onayı ile kararlaştırılabilir. Bu durum Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle ilgililere duyurulur. Soruşturmanın açılması tarihinden itibaren altmış gün içerisinde geçici önlem uygulanmaz. Geçici önlemlerin geçerlilik süresi dört aydır. Ancak, dumping soruşturmasına konu malın Türkiye'ye ihracatının önemli bir kısmını gerçekleştiren ihracatçıların talebi halinde, bu süre, Kurulun kararı üzerine Bakanlık onayı ile altı aya kadar çıkarılabilir. Damping soruşturması sırasında, zararın önlenmesi için dumping marjından daha düşük oranda bir kesin önlemin yeterli olup olmadığının incelenmesi amacıyla, bu süreler sırasıyla altı ve dokuz ay olarak belirlenebilir. Geçici önlemlerin uygulama esasları Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

MADDE 11. – 3577 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kesin önlemler

Madde 13. – Soruşturma sonucunda dumpingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu belirlendiğinde, bu zararın önlenmesi amacıyla, Kurulca belirlenen ve Bakanlıkça onaylanarak kesinleşen dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldıracak daha az bir oran veya miktarda dumpinge karşı vergi veya telafi edici vergi alınır. Daha önce teminat alınmış olması halinde 14 üncü maddeye göre işlem yapılır. Ancak, kesin önlem kararının maddî zarar tehdidi veya bir üretim dalının kurulmasının fizikî olarak gecikmesine ilişkin olarak alınması durumunda, soruşturma sırasında alınan teminatın tahsil edilebilmesi için Kurulun, geçici önlem alınması sebebiyle maddî zarar oluşmadığı hususunda bir belirleme yapması gerekir. Böyle bir belirleme yapılmadığı takdirde, soruşturma sırasında geçici önlem olarak alınan teminat iade edilir. Yürürlüğe konulan dumpinge karşı verginin veya telafi edici verginin geçerlilik süresi, uygulanması, askıya alınması, gözden geçirilmesi ve iadesi ile yürürlükte bulunan önlemlerin etkisiz kılınması halinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir. Soruşturmaya konu olan mal için hem dumping yapılmış olması hem de sübvansiyon verilmiş olması halinde, aynı durumun telafisi için dumpinge karşı vergi ve telafi edici vergi birlikte uygulanamaz.

Dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi konulmuş olması, ilgili malın ithalatını engellemez.

MADDE 12. – 3577 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Soruşturmanın kapatılmasına karar verilmesi halinde geçici önlemler kaldırılır ve alınan teminatlar iade edilir.

MADDE 13. – 3577 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Diğer mevzuat

Madde 15. —Gümrük mevzuatının; gümrük vergisinin tesciline, tahakkukuna, tahsiline, geri verilmesine, takibine ve teminata bağlanmasına ilişkin bu Kanuna aykırı olmayan usul ve şekle müteallik hükümleri, dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin tescili, tahakkuku, tahsili, geri verilmesi, takibi ve teminata bağlanması işlemlerinde de uygulanır.

Ödenmeyen dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince kovuşturulur.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, GATT 1994'ün VI ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması hükümleri dikkate alınır.

MADDE 14. – 3577 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

Soruşturmanın kapatılması ve durdurulması

EK MADDE 1. – Soruşturma sonucunda, soruşturma konusu ithalatın dampinge veya sübvansiyona konu olmadığı veya bu ithalattan kaynaklanan zararın bulunmadığının belirlenmesi halinde veya şikâyet konusunun ortadan kalkması durumunda Kurulca soruşturma kapatılır. Damping marjının veya sübvansiyon miktarının veya ithalat miktarının ihmal edilebilecek düzeyde olduğunun tespiti durumunda da damping veya sübvansiyon soruşturması kapatılır. Damping marjının veya sübvansiyon miktarının veya ithalat miktarının ihmal edilebilecek düzeylerine ilişkin oranlar yönetmelik ile belirlenir. Şikâyetin geri çekilmesi halinde Kurulca soruşturmanın kapatılmasına karar verilebilir. Taahhütlerin kabul edilmesi halinde soruşturma durdurulabilir. Sübvansiyonun uygulamadan kaldırılması halinde de soruşturma durdurulabilir veya kapatılabilir.

Kesin önlemlerin ve taahhütlerin gözden geçirilmesi

EK MADDE 2. – Kesin önlemler ve taahhütlerle ilgili kararlar, ilgili taraflardan birinin talebi üzerine veya re'sen gözden geçirilebilir. Kurulca gözden geçirme kararı verilmesi halinde, yeniden soruşturma açılır ve yürütülür. Ancak, yeniden soruşturma açılması, yürürlükte bulunan kesin önlemlerin ve taahhütlerin uygulanmasını engellemez. Soruşturma sonucunda kesin önlem ve taahhüt uygulaması hakkında Kurulca karar verilir. Kesin önlem kararı, soruşturma döneminde soruşturma konusu malı ihraç etmemiş olan üretici veya ihracatçıların talebi üzerine de gözden geçirilebilir. Böyle bir talep üzerine açılacak soruşturma sonucuna ilişkin karar yürürlüğe girene kadar, uygulanmakta olan kesin önlem, talepte bulunan üretici veya ihracatçının ihraç ettiği soruşturma konusu mal ithalatı için teminata bağlanır. Soruşturma sonucunda, alınan teminat ile ilgili olarak, 14 üncü maddeye göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 15. – Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
5	29	340
6	35	378, 413: 461, 497: 520
	36	542: 552

I- Gerekçeli 41 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 35 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji, Esas Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/463